

Интервју: Мирослав Лајчак, високи представник за БиХ/специјални представник ЕУ

ВИСОКИ представник међународне заједнице у БиХ Мирослав Лајчак, у интервјуу “Новостима”, каже да протекла криза није била толико драматична, како је била представљана:

– Када се код обичног света појавио страх од новог рата, политичари су схватили да је боље и за њих и за земљу да се договоре.

*** Ваше мере ударале су на утицај ентитета, биле су усмерене против РС...**

– Нису смањивале утицај ентитета, већ је требало да олакшају доношење одлука на нивоу Владе и парламента. Сва три конститутивна народа су осетљива на заштиту својих интереса. Да су ове мере та права угрозиле, реакција би била веома негативна са све три стране. Зато ова реакција нема везе са суштином, него је резултат неповерења, које овде постоји.

*** Све партије из Федерације БиХ подржале су ваше мере, а протест је стигао из РС, па не треба бити посебно паметан да се закључи против кога и у чију корист су биле ваше мере?**

– То потврђује мој став да овде влада неповерење, да је нешто што Бошњаци поздраве аутоматски антисрпско.

*** Постоје тврдње да су ваше мере имале за циљ да неутралишу евентуалну реакцију РС на радикално решење статуса КиМ?**

– Када сам уводио мере, размишљао сам о функционалности Савета министара и парламента. Нисам, уопште, спекулисао о било каквом регијалном концепту. БиХ није талац Косова. Ова земља је изгубила пуно времена и треба да гледамо како да се прикључи ЕУ.

*** До када ће остати протекторска “бонска овлашћења”? Русија тражи њихово укидање, а и канцеларији ОХР не даје велике шансе...**

– Одлука о томе је у надлежности Савета за провођење мира.

Сигурно је да нико није за то да она остану дуже него што је потребно. Када будемо видели да овлашћења нису потребна и када домаћи политичари почну доносити одлуке у роковима који су потребни и у складу са европским стандардима, онда нико неће држати беспотребно ни високог представника, ни његова овлашћења.

*** Странке из Сарајева инсистирају да ОХР остане, што јасно потврђује да је међународна заједница уместо неутралне, често имала навијачку улогу?**

– Лоше је да неко међународну заједницу користи за конфронтацију са својим политичким противницима.

*** Најављују се уставне промене. Оно што српски народ занима јесте – да ли је спорна будућност РС?**

– РС је уставна чињеница ове земље! И тачка! Не видим разлог зашто се око ове теме толико спекулише. Ова земља има два ентитета, један се зове РС, и то нико не може да промени. Ове јефтине демагогије – “не дамо Српску”, с једне, и “укинућемо Српску”, с друге стране – нису изводљиве. Сви могу мирно да спавају. То је полазна чињеница. Овај устав гарантује статус кво. Ту нема назад, али нема ни напред.

*** Да ли је добра идеја троентитетско уређење у којем би сваки народ имао административну управу?**

– За нас су кључне две ствари. То је устав са којима сви могу да се идентификују и који није наметнут. Подржавамо све идеје које промовишу БиХ као мултиетничку државу, а противимо се етничким поделама.

*** Недавно је у РС урађено истраживање јавног мњења у којем је утврђено да је 66 одсто популације за то да се о статусу ентитета грађани изјасне на референдуму. Зашто се у овом региону Албанцима даје неко право, које се Србима ускраћује?**

– То је врло опасан политички и социјални инжењеринг, који је неприхватљив. БиХ је међународно призната држава, а РС је ентитет у оквиру БиХ.

*** Зашто су се распале Чешка и Словачка?**

– Због различитих виђења своје улоге у будућности.

*** Ако би РС и Федерација БиХ дошле до сличних сазнања, да ли**

би то било довољно за међународну заједницу да их пусте да се мирно развију?

– Не размишљам у том правцу. БиХ мора да гарантује перспективу сваком грађанину и сваки грађанин мора да верује у њу. То је мој мандат.

КОСОВО И БОСНА НИСУ ПОВЕЗАНИ

*** Како Ви као Словак, али и представник међународне заједнице, гледате на процес решавања коначног статуса Косова?**

– Моја позиција ми не дозвољава да износим своје лично мишљење везано за Косово и да коментаришем ставове било које чланице ЕУ, па и своје земље. Размишљам о БиХ и мени је кључно да БиХ напредује. Нећу дозволити да се вештачки прави веза између Косова и БиХ.

МЕСИЋ ПРОШАО БЕЗ КРИТИКЕ

*** Зашто је изостала Ваша осуда изјаве Стјепана Месића да треба укинути РС, поготово након што сте бурно реаговали на молбу Војислава Коштунице да поштујете Дејтонски споразум?**

– Поново изгледа као да постоји нека тенденциозност са моје стране, а ја сам тврдим да не постоји. Реагујемо сваки пут када мислимо да је то потребно. Некада ми, а некад из ЕУ. Нико не може да укине РС. Рекао сам то више пута чак и званично и у Парламенту БиХ и у Народној скупштини РС.